

**SPOLEČNÁ STRATEGIE PROVÁDĚNÍ
RÁMCOVÉ SMĚRNICE O VODĚ
(2000/60/ES)**

Pokyn č. 2

Identifikace vodních útvarů

Vytvořeno pracovní skupinou pro vodní útvary

Pracovní překlad, verze 2

Upozornění

Tento technický dokument byl vypracován prostřednictvím programu spolupráce za účasti Evropské komise, všech členských států, přistupujících zemí, Norska a dalších zainteresovaných stran a nevládních organizací. Měl by být chápán jakožto dokument, který zastává stanovisko neformálního konsenzu o nejlepších postupech, k němuž dospěli všichni partneři. Nicméně, tento dokument nutně nepředstavuje oficiální formální stanovisko žádného z partnerů. Proto názory vyjádřené v dokumentu nemusí nutně představovat názory Evropské komise.

***Europe Direct je služba, která vám pomůže nalézt odpovědi
na vaše otázky týkající se Evropské unie***

**Nové bezplatné telefonní číslo:
00 800 6 7 8 9 10 11**

Velké množství dalších informací o Evropské unii je k dispozici na Internetu.
Jsou přístupné prostřednictvím serveru Europa (<http://europa.eu.int>)

Luxembourg: Kancelář pro oficiální publikace Evropských společenství, 2003

ISBN 92-894-5122-X
ISSN 1725-1087

© European Communities, 2003

Reprodukce textu je povolena za předpokladu, že je uveden zdroj.

NÁRODNÍ POZNÁMKA

Pracovní překlad tohoto Pokynu pořídil odbor ochrany vod Ministerstva životního prostředí. Ilustrativní obrázky v textu byly podle anglického originálu Pokynu pořízeny oddělením GIS Výzkumného ústavu vodohospodářského T.G.M. v.v.i. V případě jakékoliv pochybnosti při aplikaci tohoto Pokynu doporučujeme konzultovat originální verzi Pokynu.

PŘEDMLUVA

Členské státy Evropské unie, Norsko a Evropská komise vypracovaly společnou strategii pro podporu implementace směrnice 2000/60/ES, ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (dále Společná strategie provádění Rámcové směrnice o vodě). Hlavním cílem této strategie je umožnit ucelenou a sladěnou implementaci této směrnice. Pozornost je zaměřena na metodické otázky související s jednotným chápáním technických a vědeckých aspektů Rámcové směrnice o vodě.

Jedním z hlavních krátkodobých cílů strategie je vypracování právně nezávazných a praktických pokynů, týkajících se nejrůznějších technických otázek směrnice. Tyto pokyny jsou určeny odborníkům, kteří se zabývají přímou či nepřímou implementací Rámcové směrnice o vodě v jednotlivých povodích. Struktura, způsob prezentace a terminologie jsou tudíž přizpůsobeny potřebám těchto odborníků a dokumenty se vyhýbají právně formalistickému jazyku kdekoliv je to možné.

V kontextu výše zmíněné strategie byla Evropská komise (Generální ředitelství pro životní prostředí, útvar B.1) vyzvána k přípravě neformálního procesu navržení jednotného pokynu, týkajícího se užívání pojmu „vodní útvar“, který je definován ve směrnici. Tento pojem má zásadní význam pro několik aspektů provádění směrnice, jako je typologie, referenční podmínky, klasifikace stavu a monitorování.

V březnu 2002 byla ustavena návrhová skupina a první návrh byl projednán na schůzce Strategické koordinační skupiny v dubnu 2002 a na setkání ředitelů vodohospodářských úřadů v červnu 2002. Po této schůzce ve Valencii byli členové Strategické koordinační skupiny vyzváni ke vznesení připomínek k návrhu dokumentu ve dvou kolech a revidované verze byly předloženy na každé schůzce skupiny. Dále potom odborné poradenské fórum – Expert Advisory Forum (EAF) pro podzemní vody projednalo a dvakrát přispělo k upřesnění části týkající se podzemních vod v tomto dokumentu.

Díky aktivnímu a konstruktivnímu přispění ze strany všech odborníků v návrhové skupině, odborného poradenského fóra pro podzemní vody a strategické koordinační skupiny bylo možné předložit konečný návrh jednotného pokynu týkajícího se „vodních útvarů“ na jednání v Kodani, kde ředitelé vodohospodářských úřadů dospěli k následujícím závěrům:

„My, ředitelé vodohospodářských úřadů zemí Evropské unie, Norska, Švýcarska a zemí žádajících o přistoupení k Evropské unii jsme prozkoumali a schválili tento Pokyn během naší neformální schůzky pod dánským předsednictvím v Kodani (21.-22. listopadu 2002). Rádi bychom poděkovali účastníkům pracovní skupiny a především vedoucím pracovníkům Generálního ředitelství Evropské komise pro životní prostředí za vypracování tohoto velmi kvalitního dokumentu.

Pevně věříme, že tento Pokyn a další Pokyny vypracované v rámci Společné implementační strategie budou hrát klíčovou roli v procesu implementace Rámcové směrnice o vodě.

Tento Pokyn je živý dokument, který bude potřebovat neustálé průběžné vstupy a zlepšování formou aplikací a budování zkušeností ve všech zemích Evropské unie i mimo ni. Shodujeme se ovšem na tom, aby tento dokument byl veřejně zpřístupněn ve své stávající podobě za

účelem jeho prezentace širší veřejnosti jakožto základu pro úspěšné pokračování průběžné implementační činnosti.

Kromě toho, vítáme skutečnost, že se několik dobrovolníků v letech 2003 a 2004 podjalo úkolu prověřit a potvrdit tento a další dokumenty v takzvaných průzkumných povodích v Evropě, aby se přesvědčili, že je Pokyn použitelný v praxi.

Rovněž se zavazujeme k tomu, že budeme hodnotit a rozhodneme o nutnosti přezkoumání tohoto dokumentu na základě průzkumných činností a prvních zkušeností získaných v počátečních fázích implementace.“

PŘEDMLUVA.....	I
1 Úvod.....	
1.1 Podklady k pokynu.....	
1.2 Účel pokynu.....	
1.3 Struktura pokynu.....	
2 Podklady.....	
2.1 Účel identifikace „vodních útvarů“.....	
2.2 Časový rozvrh a upřesňování pro identifikaci vodních útvarů.....	
3 Konkrétní pokyny týkající se útvarů povrchových vod.....	
3.1 Definice útvaru povrchové vody.....	
3.2 Technická interpretace samostatného a významného prvku.....	
3.2.1 Samostatný prvek.....	
3.2.2 Kategorie povrchových vod.....	
3.2.3 Typologie.....	
3.2.4 Fyzikální charakteristiky vymezující samostatné a významné prvky.....	
3.2.5 Silně ovlivněné a umělé vodní útvary.....	
3.2.6 Shrnutí.....	
3.3 Další kritéria pro vykreslování útvarů povrchových vod.....	
3.3.1 Kritéria stavu.....	
3.3.2 Chráněné oblasti.....	
3.4 Navržený postup pro praktické užívání pojmu útvar povrchové vody.....	
3.5 Malé prvky povrchových vod.....	
3.6 Složky „útvaru povrchové vody“ a mokřadů.....	
4 Konkrétní pokyny týkající se útvarů podzemních vod.....	
4.1 Definice.....	
4.2 Zvodně.....	
4.2.1 Významné proudění.....	
4.2.2 Odběry významných množství podzemních vod.....	
4.3 Vymezení útvarů podzemních vod.....	
4.3.1 Geologické hranice.....	
4.3.2 Jiné vodní hranice.....	
4.3.3 Zohledňování rozdílů ve stavu.....	
4.4 Horní a spodní hranice/rozhraní útvarů podzemních vod.....	
4.5 Přiřazení k oblastem povodí.....	
4.6 Zaměřování opatření v rámci útvarů podzemních vod.....	
4.7 Navrhovaný postup pro praktické používání pojmu útvar podzemních vod.....	
5 Agregace vodních útvarů.....	
PŘÍLOHA I ODKAZY.....	
PŘÍLOHA II SEZNAM ČLENŮ PODÍLEJÍCÍCH SE NA NÁVRHU....není v překladu zařazen.	

1 Úvod

1.1 Podklady k pokynu

[Rámcová směrnice o vodě](#) (2000/60/ES) je komplexní legislativní dokument, který *mimo jiné* stanoví jasné cíle pro jakost veškerých vod v Evropě. Aby bylo provádění směrnice a ověřování souladu s jejími cíli pro jakost vod funkční, bylo zavedeno pojetí „vodních útvarů“ jakožto rozhodujících jednotek, k nimž se vztahuje řada požadavků směrnice.

Několik pracovních skupin v rámci Společné strategie provádění [Rámcové směrnice o vodě](#) (2000/60/ES) požadovalo od Evropské komise jednotný pokyn, týkající se interpretace a používání pojmu vodní útvar. Pracovní skupiny žádaly o takový pokyn, aby jim napomáhal při vypracování jejich vlastních pokynů týkajících se otázek jako jsou referenční podmínky ([WFD CIS Guidance Document No. 10/Pokyn č. 10](#)) a interkalibrace ([WFD CIS Guidance Document No. 6/Pokyn č. 6](#)).

Kromě toho několik členských států přispělo k diskusím o používání pojmu vodní útvar, a byla vytvořena řada dokumentů. Seznam těchto dokumentů je uveden v příloze k tomuto dokumentu, a jsou k dispozici v systému WFD CIRCA, kde jsou k dispozici formáty v elektronické podobě. Tyto diskuse odhalily, že mezi členskými státy existují rozdílné pohledy na interpretaci a v důsledku toho na praktické používání pojmu vodní útvar.

1.2 Účel pokynu

Účelem tohoto pokynu je stavět na těchto diskusích k vytvoření jednotného chápání definice vodních útvarů a konkrétních praktických návrhů pro identifikaci vodních útvarů podle [Rámcové směrnice o vodě](#).

1.3 Struktura pokynu

Následující část týkající se pokladů zahrnuje všeobecné úvahy vztahující se k povrchovým i k podzemním vodám. Nicméně požadavky směrnice na charakterizaci útvarů povrchových vod a útvarů podzemních vod a také její cíle týkající se těchto útvarů se liší. Tyto rozdíly ovlivňují způsob, jakým by příslušné vodní útvary měly být identifikovány. Z toho důvodu je pokyn rozdělen do dvou hlavních částí. Část 3 uvádí pokyny k používání pojmu útvar povrchových vod. Část 4 uvádí pokyny k používání pojmu útvar podzemních vod.

Každá část je uspořádána tak, že popisuje příslušné **principy a hierarchický proces** pro další členění oblastí povodí na vodní útvary. Hlavní kroky v navržených hierarchiích jsou shrnuty na **obrázku 7 a obrázku 11**.

Pozor! Metodiku uvedenou v tomto pokynu je nutno přizpůsobit regionálním a národním poměrům a okolnostem

V tomto pokynu je navržen celkový pragmatický přístup. Vzhledem k různorodosti poměrů a okolností v rámci Evropské unie mohou členské státy tento pokyn uplatňovat flexibilním způsobem při reagování na problémy, které se budou lišit od jednoho povodí k druhému. Tento navržený pokyn bude proto třeba přizpůsobit konkrétním poměrům a okolnostem.

Při konstatování výše uvedeného by mělo být jasné, že identifikace vodních útvarů se musí shodovat a být koordinována v rámci oblasti povodí. Konkrétně, je třeba, aby pro mezinárodní oblasti povodí byly vypracovány společné přístupy pro celé povodí.

2 Podklady

2.1 Účel identifikace „vodních útvarů“

[Rámcová směrnice o vodě](#) se týká **veškerých** vod, včetně vnitrozemských vod (povrchových a podzemních) a brakických a pobřežních vod do vzdálenosti jedné námořní míle (a u chemického stavu rovněž teritoriálních vod až do vzdálenosti 12 námořních mil) od teritoriální linie členského státu, nezávisle na velikosti a charakteristikách¹.

Tento souhrn vod je pro účely provádění směrnice přiřazen ke geografickým nebo administrativním útvarům, konkrétně to jsou **povodí, oblast povodí** a „**vodní útvar**“². Kromě toho, podzemní vody a úseky pobřežních vod musí být přiřazeny k povodí (oblasti povodí).

Zatímco povodí je geografická oblast související s hydrologickým systémem, oblast povodí musí být stanovena členskými státy v souladu se směrnicí jakožto „**hlavní útvar pro správu povodí**“³.

Jedním z hlavních účelů směrnice je zabránit dalšímu zhoršování a chránit a zlepšit stav vodních ekosystémů a, s ohledem na jejich potřebu vody, suchozemských ekosystémů a mokřadů přímo závislých na vodních ekosystémech. Úspěšnost směrnice v dosahování tohoto účelu a k němu se vztahujících cílů bude měřena zejména stavem „vodních útvarů“. „Vodní útvary“ jsou proto útvary, které budou používány pro podávání zpráv a hodnocení souladu s hlavními environmentálními cíli směrnice. Je třeba ovšem zdůraznit, že identifikace „vodního útvaru“ je nástrojem a ne cílem jako takovým.

„Vodní útvar“ by měla být souvislá ucelená dílčí jednotka v rámci povodí (oblasti povodí), ke které se musí vztahovat environmentální cíle směrnice. Z toho důvodu hlavním účelem identifikace „vodních útvarů“ je umožnit přesné popsání jejich stavu a jeho porovnání s environmentálními cíli⁴.

Mělo by být jasné, že identifikace vodních útvarů je v první řadě založena na geografických a hydrologických určujících faktorech. Identifikace a následná klasifikace vodních útvarů ovšem musí poskytnout dostatečně přesný popis této definované geografické oblasti k umožnění jednoznačného srovnání s cíli směrnice. Je to proto, že environmentální cíle směrnice a opatření potřebná k jejich dosažení se vztahují k „vodním útvarům“. Hlavním deskriptorem či ukazatelem v tomto kontextu je „stav“ těchto útvarů. Pokud jsou vodní útvary identifikovány tak, že neumožňují přesný popis stavu vodních ekosystémů, členské státy nebudou schopny správně uplatňovat cíle směrnice (obrázek 1). Zároveň je třeba za účelem snížení administrativního břemene se vyhnout nekonečnému dalšímu dílčímu členění vodních útvarů, pokud to neplní žádný účel týkající se řádného provádění směrnice. Kromě toho, agregace vodních útvarů může za určitých okolností rovněž pomoci snížit administrativní břemeno nemající smysl, zejména u menších vodních útvarů (kapitola 5).

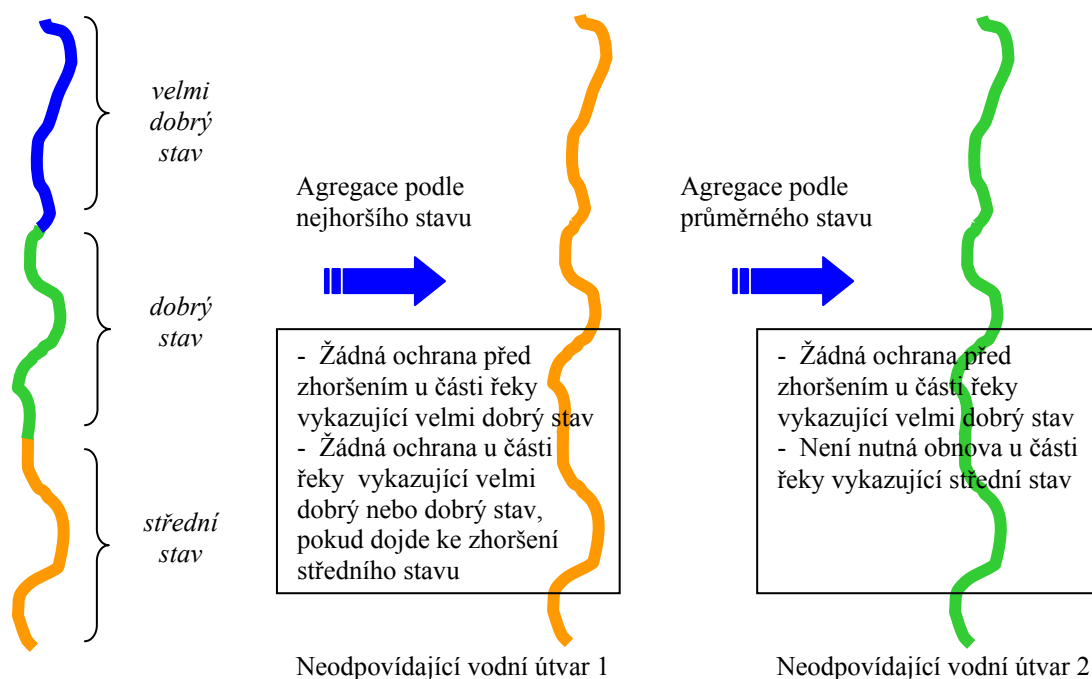
¹ Články 2 (1), (2) a (3)

² Články 2 (13), (15), (10) a (12)

³ Článek 2 (15)

⁴ Posouzení stavu vodních útvarů bude nutné k hodnocení pravděpodobnosti, že tyto útvary nesplní cíle environmentální kvality pro ně stanovené podle článku 4 [článek 5; příloha II 1.5 & 2]. Stav vodních útvarů musí být klasifikován s použitím informací z monitorovacích programů [článek 8, příloha V 1.3, 2.2 & 2.4]. Zprávy o stavu vodních útvarů budou uvedeny v plánech povodí [článek 13, příloha VII] a v případě potřeby budou vypracována opatření [článek 11, příloha VI].

Pozor! Směrnice požaduje pouze takové dílčí členění povrchových vod a podzemních vod, které je nezbytné pro jasné, důsledné a efektivní uplatnění jejích cílů. Je třeba zabránit takovému dílčímu členění povrchových a podzemních vod na menší a menší vodní útvary, které nepodporuje tento účel.

Obrázek 1: Ilustrace důsledků pro cíle směrnice, pokud „vodní útvary“ neumožňují přesný popis stavu povrchových vod

2.2 Časový rozvrh a upřesňování pro identifikaci vodních útvarů

Identifikace vodních útvarů má být opakující se a pokračující proces. Vodní útvary, jejichž identifikace má být provedena členskými státy do 22. prosince 2004⁵ a zpráva o nich má být podána Komisi do 22. března 2005⁶ bude pouze prvním krokem. V případě potřeby by identifikace vodního útvaru měla být ověřena a upřesněna v období před vydáním každého plánu povodí.

Směrnice požaduje, aby členské státy identifikovaly „vodní útvary“ v rámci analýzy charakteristik oblastí povodí⁶. První taková analýza musí být dokončena do 22. prosince 2004. Analýzu je nutno přezkoumat a v případě potřeby aktualizovat do 22. prosince 2013 a potom každých šest let.

Identifikování vodních útvarů, které umožní přesný popis stavu povrchových a podzemních vod, si ovšem vyžádá informace z analýz a revizí podle článku 5 a z monitorovacích programů podle článku 8. Některé z nezbytných informací nebudou k dispozici před rokem 2004. Informace, které k dispozici jsou, budou pravděpodobně aktualizovány a zlepšeny v období před vydáním každého plánu povodí.

⁵ Článek 5, Příloha II 1.1 & 2

⁶ Článek 15.2

Je zřejmé, že pro první plán povodí musí být veškeré vody přiřazeny k vodním útvarům a musí být popsán jejich stav⁷. Mohou ovšem být nutné praktické přístupy zejména u velkého množství původních nenarušených vod v odlehlých oblastech, kde lze dokázat, že neexistují významné vlivy (viz rovněž část 5).

Na závěr, v procesu implementace směrnice je třeba počítat s ověřovacími a upřesňujícími kroky při identifikaci vodních útvarů.

⁷ [*WFD CIS Guidance Document No. 7/Pokyn č. 7*](#)

3 Konkrétní pokyny týkající se útvarů povrchových vod

3.1 Definice útvaru povrchové vody

Článek 2.10 směrnice uvádí následující definici útvaru povrchové vody:

*„Útvar povrchové vody je **samostatný a významný prvek** povrchových vod, jako jezero, nádrž, vodní tok, řeka nebo kanál, část toku, řeky nebo kanálu, brakická voda nebo úsek pobřežních vod.*

Použití definice vyžaduje další dílčí členění povrchových vod⁸ v povodích (oblastech povodí⁹) na „samostatné a významné prvky“. I když příklady takových prvků jsou dány („jako například jezero, nádrž, tok, řeka nebo kanál“), směrnice neuvádí jednoznačný návod, jak identifikovat prvky, které by měly být považovány za „samostatné a významné“, a proto také „vodní útvary“. Směrnice například nespecifikuje, jak identifikovat **část** řeky, toku nebo kanálu, která představuje „**samostatný a významný prvek**“.

Používání pojmů „samostatný a významný“ v definici „útvaru povrchové vody“ znamená, že „vodní útvary“ nejsou libovolným dílčím členěním oblastí povodí. Každý vodní útvar má být identifikován na základě jeho „samostatnosti a významu“ v kontextu účelů, cílů a ustanovení směrnice.

3.2 Technická interpretace samostatného a významného prvku

Všeobecné úvahy ve vztahu k požadavkům na definici a charakterizaci útvarů povrchových vod¹⁰ stanoví řadu konkrétních specifických požadavků týkajících se identifikace samostatných a významných prvků. Prezентují rovněž určitou hierarchii při vymezování, která by měla být použita v procesu identifikace. Tato vymezení jsou shrnuta v následujících odstavcích.

3.2.1 Samostatný prvek

Aby útvar povrchové vody byl samostatným prvkem povrchové vody, nesmí se překrývat s jiným takovým prvkem nebo se skládat z prvků povrchové vody, které nejsou souvislé.

Je zřejmé, že vodní útvar musí být **samostatný a významný** zároveň, prvek samostatnosti sám o sobě není dostatečný. Dále potom, úvahy týkající se agregace vodních útvarů lze uplatnit za určitých okolností, zejména u malých „vodních útvarů“ (pro srovnání viz kapitola 5).

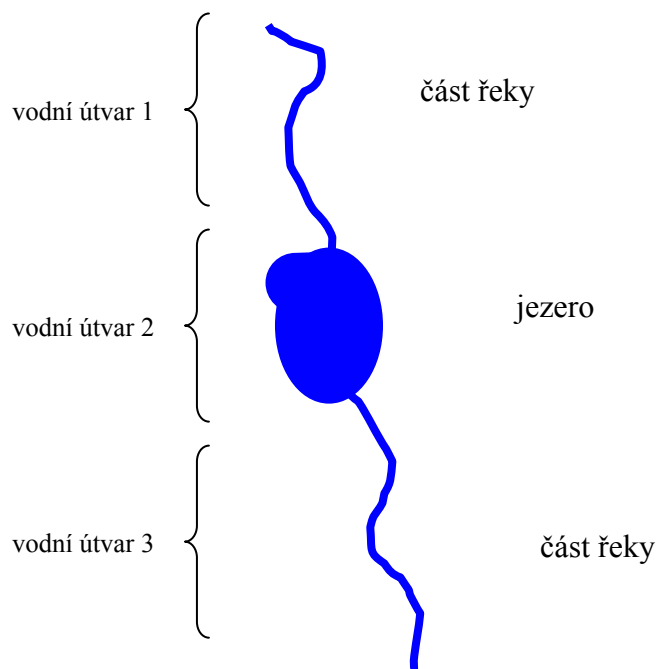
⁸ Článek 2.1

⁹ Článek 3.1

¹⁰ Příloha II 1

3.2.2 Kategorie povrchových vod

Útvar povrchové vody nesmí být rozdělen do různých kategorií povrchových vod (řeky¹¹, jezera¹², brakické vody¹³ a pobřežní vody¹⁴). Musí spadat do jedné nebo jiné kategorie¹⁵. Hranice vodního útvaru musí být stanovena tam, kde se dvě různé kategorie „stýkají“ (obrázek 2).

Obrázek 2: Hranice kategorií povrchových vod vytvářejí hranice vodních útvarů

3.2.3 Typologie¹⁶

Útvar povrchové vody nesmí překračovat hranice mezi typy útvarů povrchových vod. Musí být buď jednoho nebo jiného typu, neboť jedním účelem charakterizace útvarů povrchových vod je rozlišit je do typů¹⁷.

3.2.4 Fyzikální charakteristiky vymezující samostatné a významné prvky

K identifikaci samostatných prvků povrchových vod mají být použity fyzikální charakteristiky (geografické nebo hydromorfologické), které pravděpodobně budou významné ve vztahu k cílům směrnice.

¹¹ Článek 2.4

¹² Článek 2.5

¹³ Článek 2.6

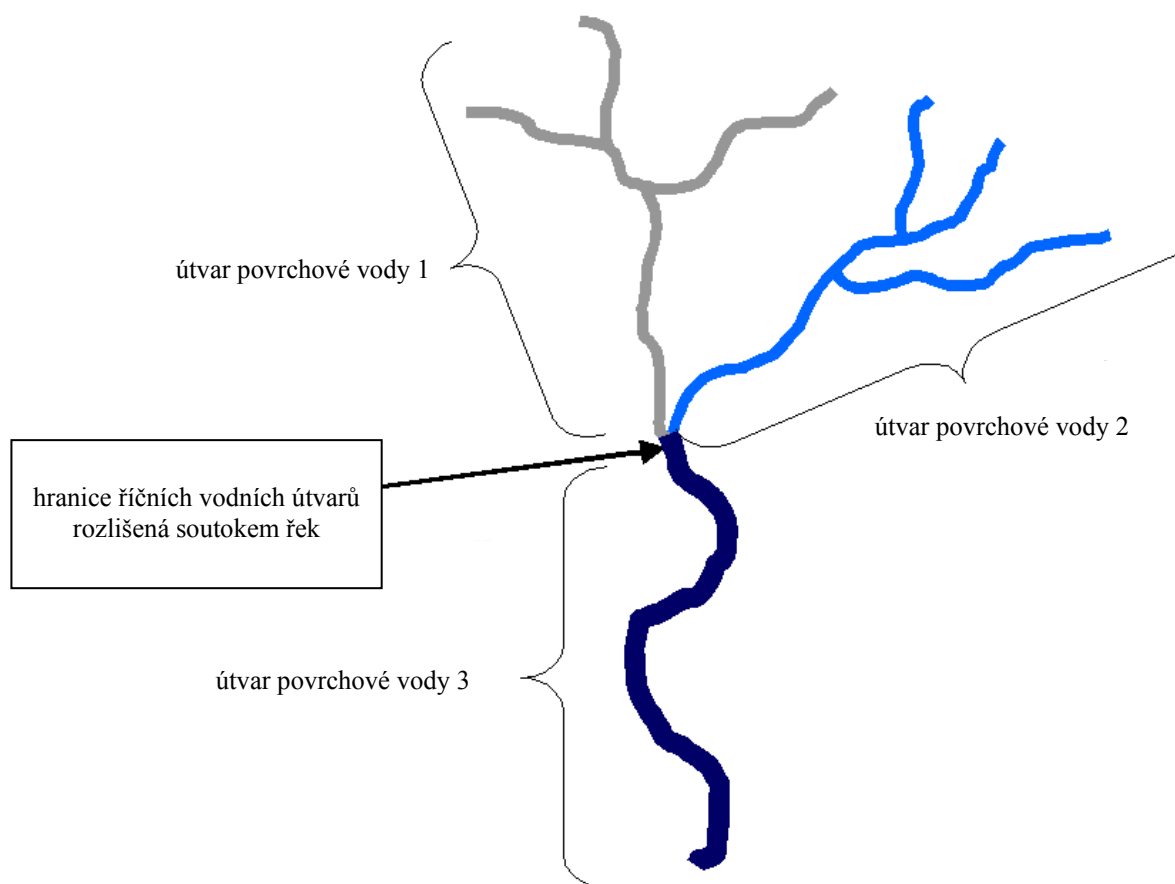
¹⁴ Článek 2.7

¹⁵ Příloha II 1.1(i)

¹⁶ V rámci CIS, pracovní skupiny 2.3 a 2.4 vypracovávají pokyny týkající se používání typologických systémů ([WFD CIS Guidance Document No. 10](#) and [5/Pokyn č. 10 a 5](#))

¹⁷ Příloha II 1.1(ii)

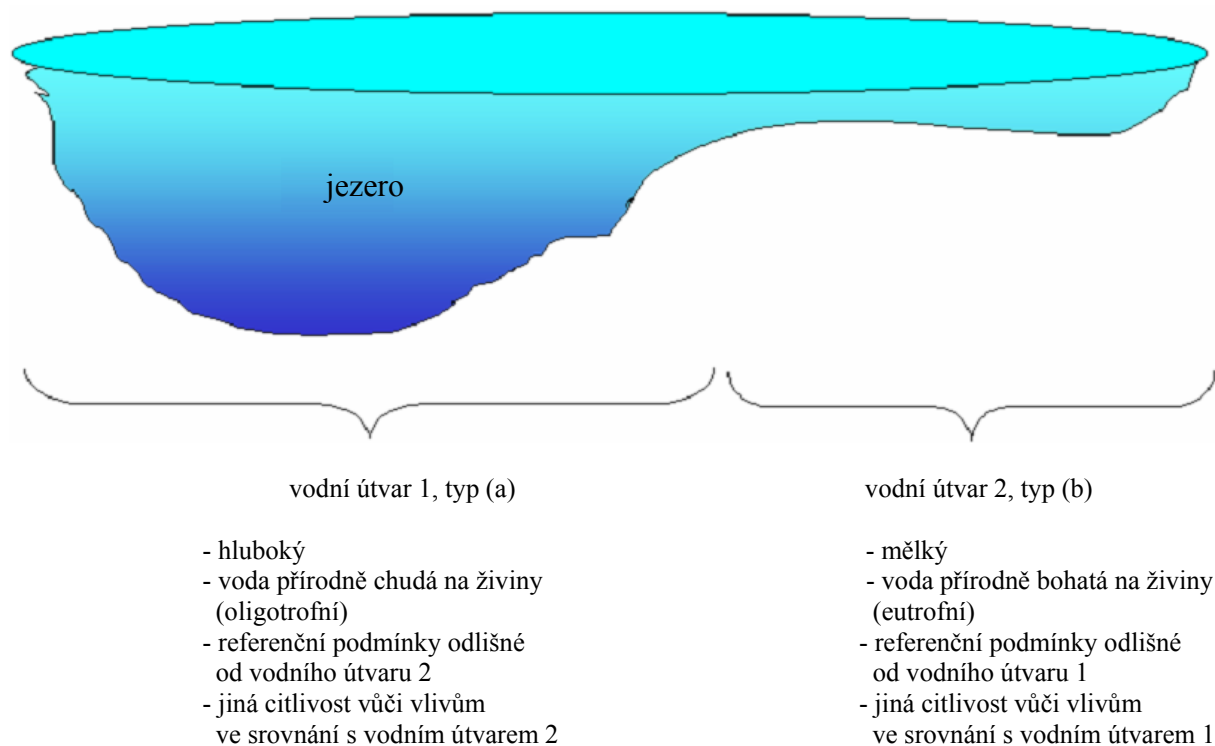
Geografické nebo hydromorfologické charakteristiky mohou významně ovlivnit ekosystémy povrchových vod a jejich zranitelnost vůči činnostem člověka. Tyto charakteristiky mohou rovněž odlišovat samostatné prvky povrchových vod. Například, soutok jedné části řeky s jinou by mohl jasně vymezit geograficky a hydromorfologicky zřetelně odlišnou hranici vodního útvaru (obrázek 3).

Obrázek 3: Příklad dílčího členění řeky na základě fyzikálních charakteristik – v tomto případě je to říční soutok

Ze zařazení mezi vodní útvary ovšem směrnice nevylučuje jiné prvky, jako je část jezera nebo část brakických vod. Například, pokud část jezera je jiného typu než zbytek jezera, je nutno jezero rozčlenit na více než jeden útvar povrchových vod (obrázek 4).

Dílčí členění jezer na základě významných rozdílů v charakteristikách

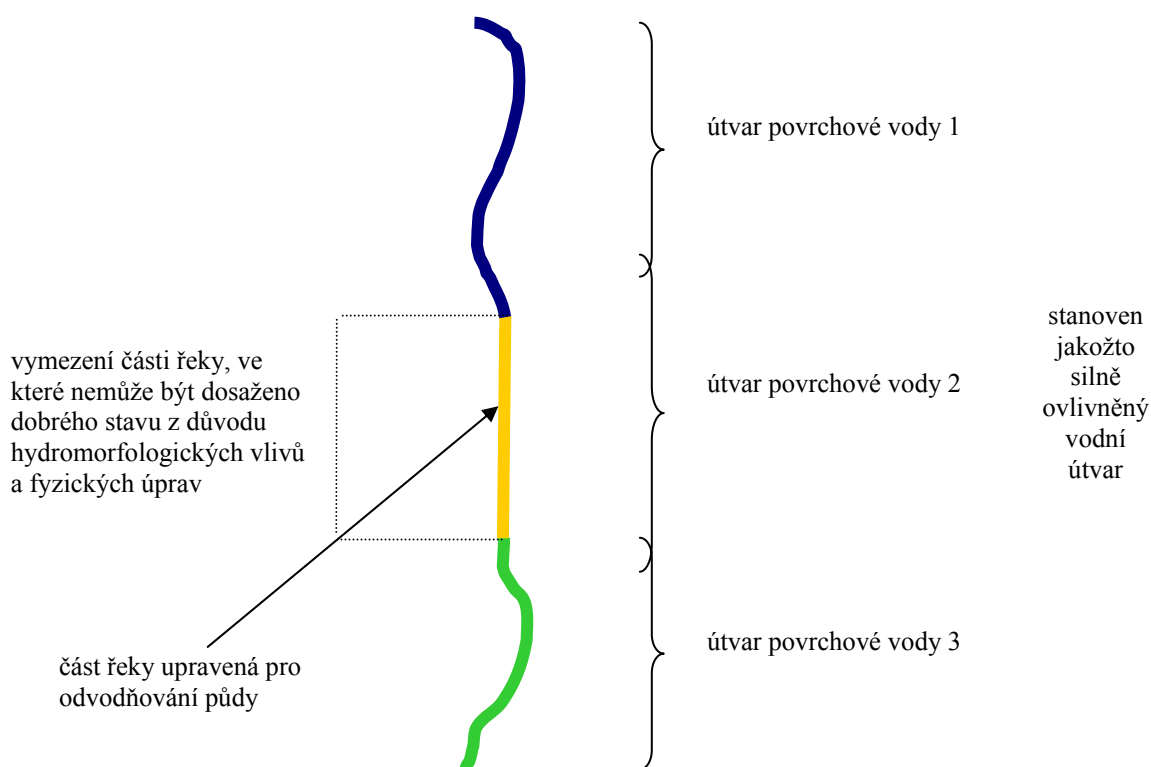
Obrázek 4: Dílčí členění jezera na základě hranice mezi typy

3.2.5 Silně ovlivněné a umělé vodní útvary¹⁸

Silně ovlivněné vodní útvary je možné identifikovat a stanovit, pokud dobrého ekologického stavu není dosaženo z důvodu dopadů na hydromorfologické charakteristiky povrchových vod, vyplývajících z fyzikálních změn (obrázek 5).

Silně ovlivněné a umělé vodní útvary¹⁹ musí být (alespoň) předběžně identifikovány v průběhu charakterizace povrchových vod²⁰. Jejich identifikace a stanovení by mělo být dokončeno pro účely prvního cyklu plánování povodí k vydání plánů povodí v roce 2009. Takto stanovené silně ovlivněné a umělé vodní útvary je nutno přezkoumat každých šest let²¹.

Identifikace silně ovlivněných vodních útvarů musí být založena na kritériích stanovení uvedených v článku 4.3. V zásadě jsou hranice silně ovlivněných vodních útvarů v první řadě vymezeny rozsahem změn hydromorfologických charakteristik, které za (a) vyplývají z fyzikálních změn způsobených činností člověka a za (b) brání dosažení dobrého ekologického stavu.

Obrázek 5: Stanovení hranic vodních útvarů prostřednictvím identifikace a následného stanovení silně ovlivněných vodních útvarů

¹⁸ Pracovní skupina 2.2 v rámci CIS vypracovává podrobné pokyny týkající se identifikace a stanovení silně ovlivněných vodních útvarů ([WFD CIS Guidance Document No. 4/Pokyn č. 4](#))

¹⁹ Článek 2.9

²⁰ Příloha II 1.1(i)

²¹ Článek 4.3

3.2.6 Shrnutí

Výše uvedená kritéria lze přímo čerpat ze směrnice. Představují hierarchii definic, která již je dostatečná k umožnění první identifikace „vodních útvarů“ v povodích (oblastech povodí). Jako první krok má být použita kategorie vody a typ vodního útvaru k nakreslení hranic, z čehož vyplynou samostatné „vodní útvary“. V následujícím kroku je možné vzít v úvahu geografické a hydromorfologické prvky. Pokud ovšem takovýto postup nevede k účelnému a smysluplnému vykreslení „vodních útvarů“, je možné použít dalších kritérií. Tato další kritéria jsou popsána v následující části.

3.3 Další kritéria pro vykreslování útvarů povrchových vod

[Rámcová směrnice o vodě](#) stanoví výše uvedená kritéria (pro srovnání viz část 3.2) k identifikaci vodních útvarů. Existují ovšem další úvahy nebo parametry, které napomohou zlepšit vykreslení smysluplných hranic vodních útvarů. Jedním z požadavků, který je zahrnut ve směrnici, je to, aby účelem identifikace „vodních útvarů“ bylo umožnit přesný popis **stavu**²² povrchových vod. S tímto požadavkem souvisí úvahy týkající se **vlivů** a **dopadů**. Dále potom, při upřesňování identifikace „vodních útvarů“ je možné použít různých **způsobů užívání** (například vod pro pitné účely) a stávajících nebo nových **chráněných oblastí** (například lokality soustavy Natura 2000). Následující části tohoto textu se zaměří na aspekty stavu a chráněných oblastí. Je ovšem třeba mít na paměti, že otázky vlivů, stavu a dopadů jsou úzce vzájemně propojeny. Při neexistenci dostatečných informací o stavu vody je pro identifikaci smysluplných hranic vodních útvarů možné použít výsledků analýzy vlivů a dopadů ([WFD CIS Guidance Document No. 3/Pokyn č. 3](#)). To se bude hlavně týkat vypracovávání prvotní charakterizace.

Členské státy mohou identifikovat „útvary povrchových vod“ s použitím dalších dodatečných kritérií navržených k tomu, aby zohledňovaly místní poměry a okolnosti a napomáhaly tak v procesu přípravy plánu povodí.

3.3.1 Kritéria stavu

Samostatný prvek povrchových vod by neměl obsahovat významné prvky jiného stavu. S dostatečnou spolehlivostí a přesností prostřednictvím monitorovacích programů podle směrnice musí být možné „vodní útvar“ přiřadit k jediné třídě ekologického stavu²³.

I když se vlivy lidských činností budou vždy lišit bez ohledu na velikost vodního útvaru, hlavní změny stavu povrchových vod je třeba použít k vykreslení hranic útvaru povrchové vody k zajištění toho, aby identifikace vodních útvarů poskytla přesný popis stavu povrchových vod (viz část 2 a obrázek 6).

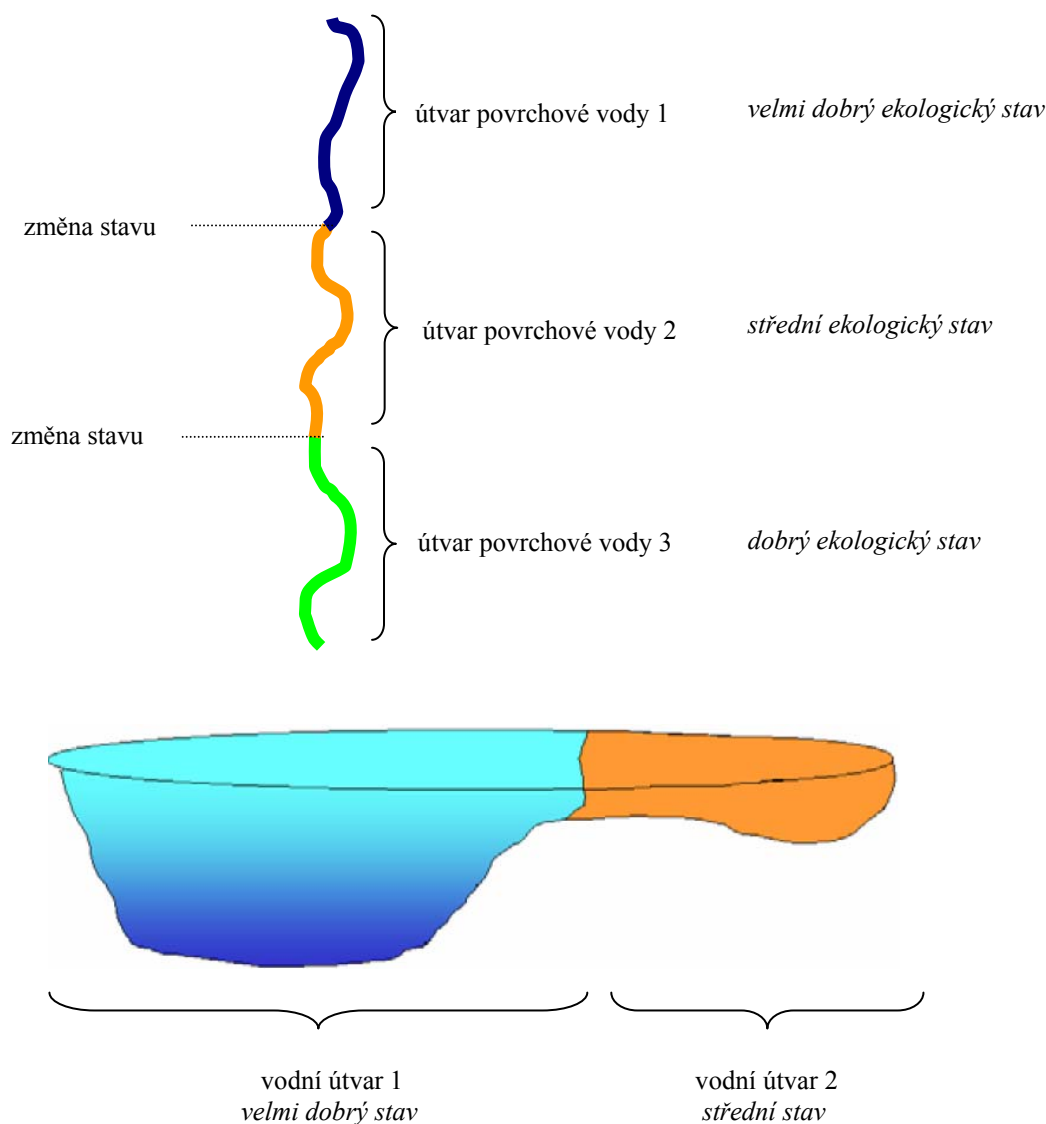
²² *respektive potenciálu u umělých a silně ovlivněných vodních útvarů*

²³ [WFD CIS Guidance Document No.s 5, 6, 7 and 10/Pokyny č. 5, 6, 7 a 10](#) stanoví pokyny týkající se klasifikace ekologického stavu a monitoringu.

Je samozřejmě možné postupně dále členit vody na menší a menší útvary, výsledkem čehož by bylo významné logistické břemeno. Nicméně není možné stanovit měřítko, pod kterým bude další dílčí členění nevhodné. Bude nutné vyvážit požadavek na odpovídající popis stavu vod s potřebou zabránit fragmentaci povrchových vod do nezvládnutelných počtů vodních útvarů. A dále potom, agregace vodních útvarů může být za určitých okolností vhodná ke snížení administrativního břemene nemajícího smysl (pro srovnání viz kapitola 5). A nakonec, je věcí členských států rozhodnout na základě charakteristik každé oblasti povodí.

Zpočátku nebudou mít členské státy dostatečné informace k přesnému stanovení stavu vod. Následně, zejména v průběhu období před vydáním prvního plánu povodí, může být vhodné použít analýzu vlivů a dopadů jako náhradu stavu vod. Se zlepšujícími se znalostmi stavu lze potom hranice vodních útvarů upravovat. Souvislé prvky povrchových vod v rámci typu, které vykazují stejný stav, je možné znovu sloučit k zamezení zbytečného dalšího dílčího členění povrchových vod.

A nakonec, je třeba zdůraznit, že měřítko zvolené pro konkrétní „vodní útvar“ bude mít vliv na zvládání aktivního zapojení zainteresovaných stran a veřejnosti ([WFD CIS Guidance Document No. 8/Pokyn č. 8](#) stanoví pokyny týkající se účasti veřejnosti).

Obrázek 6: Identifikace vodních útvarů podle rozdílů ve stavu

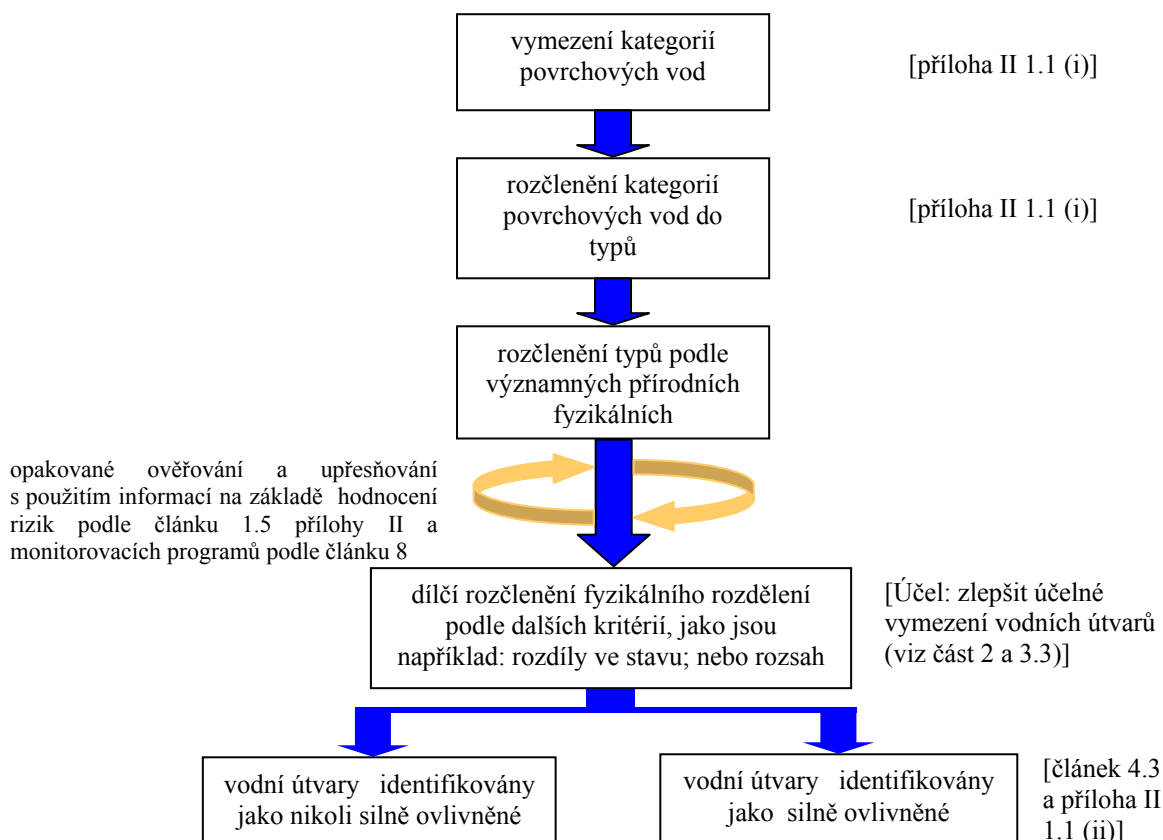
3.3.2 Chráněné oblasti

Chráněné oblasti jsou identifikovány podle různých legislativních dokumentů, jako jsou mimo jiné například lokality soustavy Natura 2000, stanovené podle směrnice o stanovištích – (92/43/ES). Podle [Rámcové směrnice o vodě](#) musí pro účely jednotné správy povodí být veškeré chráněné oblasti zohledněny²⁴. Byly stanoveny konkrétní cíle²⁵ a různá ustanovení specifikují ještě konkrétnější požadavky na chráněné oblasti (například monitoring²⁶). Proto existují další dodatečné cíle, které mají být zohledněny u těch vodních útvarů, které jsou rovněž plně součástí chráněné oblasti. Z toho důvodu stávající hranice chráněných oblastí je možné brát v úvahu pro identifikaci vodních útvarů podle [Rámcové směrnice o vodě](#).

Hranice vodních útvarů a chráněných oblastí se ve většině případů nebudou krýt, protože stanovení obou geografických oblastí se provádí pro rozdílné účely na základě odlišných kritérií. V případě, že by se vodní útvar nenacházel plně uvnitř chráněné oblasti nebo mimo ni, je možné uvažovat o rozčlenění vodních útvarů na dvě části, aby se hranice kryly.

3.4 Navržený postup pro praktické užívání pojmu útvar povrchové vody.

Výše popsané zásady pro identifikaci útvarů povrchových vod je možné použít v hierarchickém postupu (viz obrázek 7).

Obrázek 7: Shrnutí navrženého hierarchického postupu k identifikaci útvarů povrchových vod

²⁴ článek 6, 7 a příloha IV

²⁵ článek 4 (1) c

²⁶ příloha V, bod 1.3.5

Aby se zajistilo, že vodní útvary nebudou překračovat hranice kategorií povrchových vod (odstavec 3.2.2), **navrhovaným prvním krokem** při vymezení útvarů povrchových vod je identifikovat hranice kategorií povrchových vod.

Aby se zajistilo, že vodní útvary nebudou překračovat hranice typů povrchových vod (odstavec 3.2.3), **navrhovaným druhým krokem** při vymezení útvarů povrchových vod je identifikovat hranice typů povrchových vod v každé oblasti povodí.

Aby se zajistilo, že vodní útvary budou představovat samostatné a významné prvky povrchových vod, **navrhovaným třetím krokem** při vymezení útvarů povrchových vod je identifikovat hranice s použitím výrazných fyzikálních rysů či charakteristik (odstavec 3.2.4), které pravděpodobně budou významné v kontextu charakteristik vodního ekosystému, a (b) budou v souladu s příklady samostatných a významných prvků povrchových vod uvedených v definici směrnice (viz část 5.1).

Aby se zajistilo, že vodní útvary budou identifikovány způsobem majícím smysl, **navrhovaným čtvrtým krokem** při identifikaci útvarů povrchových vod je identifikovat hranice na základě dalších příslušných kritérií (viz část 3.3). Tento postup je rovněž nutný pro identifikaci silně ovlivněných vodních útvarů (viz část 3.2.5). Zpočátku, v případě neexistence informací o stavu, procedura hodnocení vlivů a dopadů²⁷ vyžadovaná podle článku 5 poskytne odhady změn stavu (odkaz na [WFD CIS Guidance Document No. 3/Pokyn č. 3](#)). Monitorovací programy²⁸ poskytnou informace nezbytné k potvrzení hranic založených na stavu. Z toho důvodu pro identifikaci vodních útvarů má být použit opakovaný postup. Zároveň je zřejmé, že k umožnění přípravy plánu povodí je nutné se na vykreslení vodních útvarů dohodnout v určitém časovém bodě. Kompetentní orgány oblasti povodí budou muset zajistit dosažení vyváženosti mezi opakovanou identifikací a konečným přiřazením vodních útvarů.

3.5 Malé prvky povrchových vod

Účelem směrnice je ustavit rámec pro ochranu **veškerých** vod včetně vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod²⁹. Členské státy musí zajistit, aby prováděním ustanovení směrnice bylo tohoto účelu dosaženo. Povrchové vody ovšem zahrnují velké množství velmi malých vod, u nichž administrativní břemeno správy těchto vod může být obrovské.

Směrnice neobsahuje práh či hranici pro velmi malé „vodní útvary“. Nicméně, směrnice stanoví dva systémy pro rozlišování vodních útvarů do typů³⁰, systém A a systém B. Pouze typologie systému A specifikuje hodnoty pro popisovače/ukazatele velikosti u řek a jezer. Nejmenší velikostní rozsah u typu řek systému A je plocha povodí o rozloze 10 – 100 km².³¹ Nejmenší velikostní rozsah u typu jezer systému A je plocha povrchu o rozloze 0,5 – 1 km².³² Nejsou uvedeny velikosti u malých brakických a pobřežních vod. Použití systému B musí

²⁷ příloha II. 1.5

²⁸ článek 8

²⁹ článek 1

³⁰ příloha II 1.2

³¹ příloha II 1.2.1

³² příloha II 1,2.2

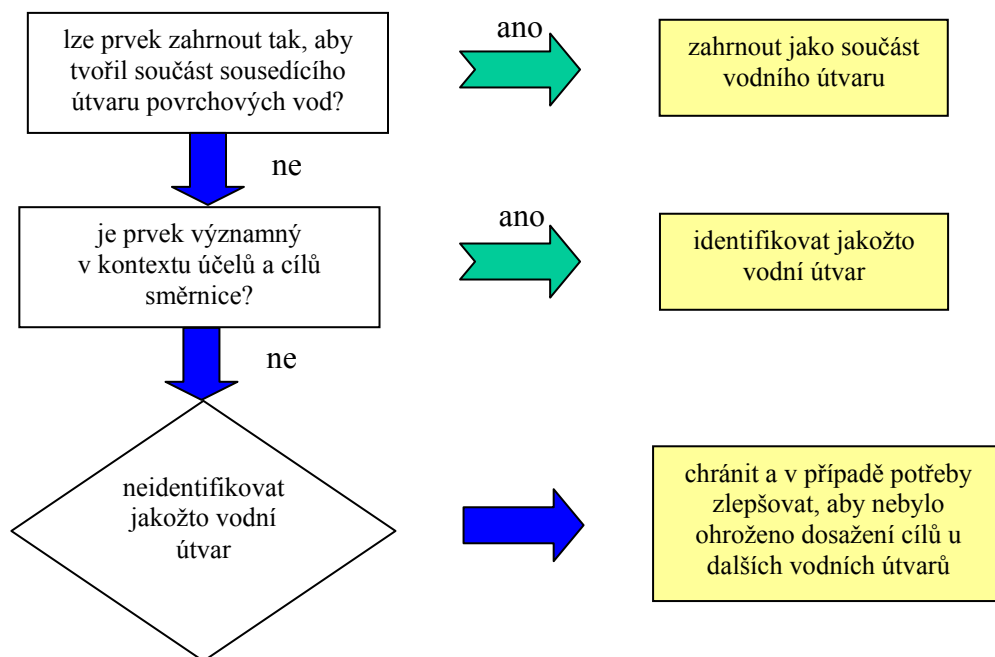
dosáhnout alespoň stejné úrovně rozlišení jako u systému A. Doporučuje se proto používat velikosti malých řek a jezer podle systému A. Uznává se ovšem, že v některých regionech, kde se nachází mnoho malých vodních útvarů, bude zapotřebí tento všeobecný přístup upravit. Tímto je řečeno, že může být vhodné seskupit vodní útvary do skupin pro různé účely, jak je nastíněno v kapitole 5, aby se tak zamezilo zbytečnému administrativnímu břemenu.

Stále ještě ovšem existují velká množství samostatných řek a jezer, které jsou menší než výše uvedené prahy či hranice. Možný přístup k ochraně těchto vod je nastíněn níže.

Členské státy mají pružnost v rozhodování, zda účelů Směrnice, kteřé se vztahují na veškeré povrchové vody, je možné dosáhnout bez identifikování každého malého, ale samostatného a významného prvku povrchových vod jakožto vodního útvaru.

Navrhovaný přístup (viz obrázek 8) je následující:

- Kde je to možné, zahrnout malé prvky povrchových vod jakožto součást souvislého většího vodního útvaru stejné kategorie povrchových vod a stejného typu;
- Pokud to není možné, vytřídit malé prvky povrchových vod pro identifikaci jakožto vodní útvary podle jejich významu v kontextu účelů a ustanovení směrnice (například ekologický význam, význam z hlediska cílů stanovených pro chráněnou oblast, významné nepříznivé dopady na další povrchové vody v oblasti povodí). V takovém případě, malé prvky (1) náležící do stejné kategorie a typu, (2) ovlivněné stejnou kategorií a úrovní vlivu a (3) mající vliv na jiný náležitě vymezený vodní útvar, je možné seskupit pro účely hodnocení a reportingu;
- Chránit ty malé prvky povrchových vod, které nebudou identifikovány jako útvary povrchových vod, a v případě potřeby zlepšit jejich stav do míry potřebné k dosažení cílů směrnice pro ty vodní útvary, se kterými jsou přímo nebo nepřímo spojeny (to znamená uplatnit nezbytná základní kontrolní opatření podle článku 11)³³.

Obrázek 8: Navržený přístup k zajištění náležité ochrany nejmenších povrchových vod

³³ Podle článku 4.1(a)(iii), cíle pro prioritní látky se vztahují na veškeré povrchové vody bez ohledu na to, zda jsou identifikovány jako útvary povrchových vod.

3.6 Složky „útvary povrchové vody“ a mokřadů

„Útvar povrchové vody“ zahrnuje složky kvality, které jsou popsány ve směrnici pro klasifikaci ekologického stavu³⁴.

Konkrétně to znamená, že například říční vodní útvar zohledňuje:

- (a) hydromorfologické složky kvality, které zahrnují proudění vody, dno koryta toku, tu část území přiléhajícího ke korytu, jejíž struktura a stav se přímo týká dosažení hodnot pro složky biologické kvality (t.j. břehové pásmo); a
- (b) příslušné biologické složky.

Ve vztahu k mokřadům to znamená, že tyto mokřady musí být spojeny s těmi „vodními útvary“, jejichž stav přímo ovlivňují. Hranice takových mokřadů musí být identifikovány účelně, aby byl splněn požadavek na „samostatnost a významnost“ prvku.

Otázka mokřadů v kontextu [Rámcové směrnice o vodě](#) bude řešena v samostatném pokynu (jehož vypracování právě probíhá) v rámci Common Implementation Strategy (CIS)/společné strategie provádění. Doporučuje se, aby tento pokyn týkající se mokřadů, který vznikne v první polovině roku 2003, podrobněji rozvinul chápání mokřadů jako složky povrchových vod.

³⁴ příloha V 1.1 a příloha V 1.2

4 Konkrétní pokyny týkající se útvarů podzemních vod

4.1 Definice

Používání pojmu útvar podzemní vody je nutno chápat v kontextu hierarchie příslušných definic, které stanoví článek 2 směrnice.

- Článek 2.2: *Podzemní vody jsou veškeré vody pod zemským povrchem v pásmu nasycení a v přímém kontaktu s horninovým prostředím nebo půdním podložím;*
- Článek 2.11: *Zvodnělá vrstva (kolektor) je podzemní vrstva nebo souvrství hornin nebo jiných geologických vrstev o dostatečné pórovitosti a propustnosti umožňující buď významné proudění podzemních vod nebo odběr významných množství podzemních vod;*

Pozn.: Ve vodním zákoně č. 254/2001 Sb., v platném znění, se užívá pro označení zvodnělých vrstev termín **kolektor**.

- Článek 2.12: *Útvar podzemní vody je příslušný objem podzemní vody ve zvodnělé vrstvě nebo vrstvách.*

Útvar podzemní vody musí být ve zvodnělé vrstvě nebo vrstvách. Nicméně ne veškeré podzemní vody se nutně nacházejí ve zvodnělé vrstvě.

Environmentální cíle spočívající v zamezení zhoršení³⁵ dobrého stavu podzemních vod, v jejich ochraně, zlepšení stavu a obnově³⁶ se vztahují pouze k útvarům podzemních vod. Pro veškeré podzemní vody se ovšem uplatňují cíle zamezení či omezení vstupů znečišťujících látek³⁷ a zvrácení jakýchkoliv významných a trvajících vzestupných trendů koncentrací jakýchkoliv znečišťujících látek³⁸.

4.2 Zvodnělé vrstvy

V důsledku hierarchie definic (část 4.1), **navržený první krok** při identifikaci útvarů podzemních vod vyžaduje všeobecnou interpretaci pojmu zvodnělá vrstva, pokud jde o to, co tvoří významné proudění podzemní vody a jaký objem odběru by vymezil významné množství (viz obrázek 9).

4.2.1 Významné proudění

Význam proudění podzemní vody by měl být chápán v kontextu účelu a ustanovení směrnice. V souladu s tím, významné proudění podzemní vody je takové, které by při dosažení souvisejícího útvaru povrchových vod nebo přímo závislého suchozemského ekosystému mělo za následek významné snížení ekologické nebo chemické kvality tohoto útvaru povrchových vod nebo významné poškození přímo závislých suchozemských ekosystémů.

³⁵ článek 4.1(b)(i)

³⁶ článek 4.1(b)(ii)

³⁷ článek 4.1(b)(i)

³⁸ článek 4.1(b)(iii)

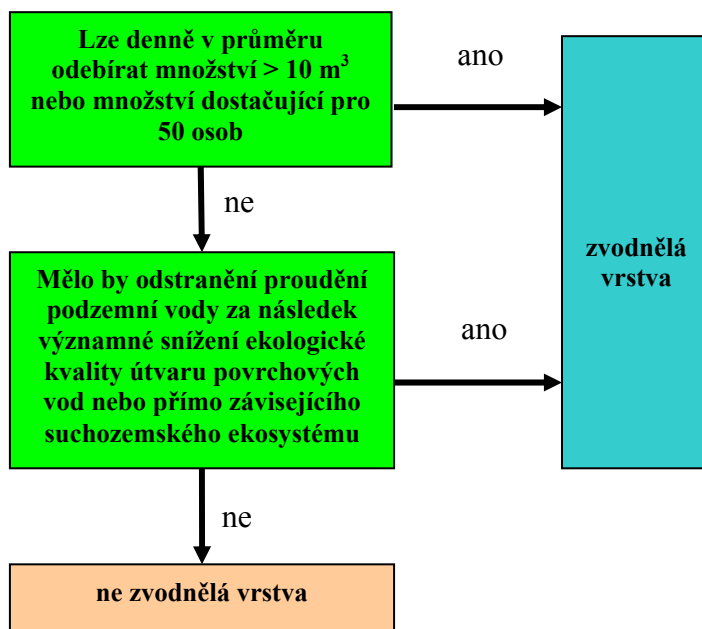
Hlavním účelem směrnice je zamezení dalšího zhoršování, ochrana a zlepšení stavu vodních ekosystémů a, s ohledem na jejich potřebu vody, suchozemských ekosystémů přímo závislých na vodních ekosystémech³⁹. Cíl ochrany a obnovy dobrého stavu podzemních vod⁴⁰ je zamýšlen tak, aby napomohl dosažení tohoto účelu. Vztahuje se na veškeré útvary podzemních vod. Proto, aby mohlo být účelu směrnice dosaženo, definice významného proudění musí zahrnovat veškeré proudění podzemních vod, které je důležité pro vodní a suchozemské ekosystémy. Geologické vrstvy, které umožňují takové proudění, by proto měly být označeny za zvodnělé.

4.2.2 Odběry významných množství podzemních vod

Článek 7 vyžaduje identifikaci veškerých útvarů podzemních vod užívaných nebo zamýšlených k užívání pro odběr více než 10 m³ pitné vody denně v průměru. Z toho vyplývá, že tento objem by mohl být považován za významné množství podzemní vody. Geologické vrstvy schopné umožnit takové úrovně odběrů (třeba jen i místně) by proto měly být označeny za zvodnělé.

Pokud je splněno kterékoliv z kritérií popsaných v odstavcích 4.2.1 nebo 4.2.2, geologické vrstvy by měly být považovány za zvodnělé. U většiny geologických vrstev se předpokládá označení za zvodnělé, neboť většina z nich poskytuje nebo se u nich zamýšlí, že poskytnou denně v průměru 10 m³ vody nebo vodu pro 50 či více osob.

Nicméně je jasné, že se požadavky budou lišit, pokud půjde o ty útvary podzemních vod, které jsou používány nebo jsou zamýšleny k používání pro účely odběru pitné vody (viz článek 7), a ty útvary, kde je podzemní voda odebírána pro jiné způsoby použití (viz příloha II 2.3). V případě těchto později uvedených ne všechny útvary podzemních vod budou identifikovány. Kritéria v příloze II 2.3 specifikují, že je nutno se zabývat pouze těmi útvary podzemních vod, „které překračují hranice mezi dvěma nebo více členskými státy nebo které byly identifikovány [...] jako rizikové vzhledem k dosažení cílů stanovených pro každý vodní útvar podle článku 4“.

³⁹ článek 1(a)

⁴⁰ příloha V 2.1.2 a 2.3.2

Obrázek 9: Definice zvodnělé vrstvy podle směrnice vyžaduje, aby při určování, zda lze geologické vrstvy označit za zvodnělé, byla vzata v úvahu dvě kritéria. Pokud je splněno kterékoliv z kritérií, budou vrstvy tvořit zvodnělou vrstvu nebo vrstvy. V praxi tato kritéria znamenají, že téměř všechny podzemní vody v rámci Společenství se pravděpodobně budou nacházet ve zvodnělých.

4.3 Vymezení útvarů podzemních vod

Ve směrnici uvedená definice pojmu útvar podzemní vody neposkytuje jednoznačný návod k tomu, jak útvary vymezovat.

Musí být zabezpečeno vymezení útvarů podzemní vody, aby mohlo být dosaženo příslušných cílů směrnice. Neznamená to, že útvar podzemní vody musí být vymezen tak, aby byl homogenní, pokud jde o jeho přírodní charakteristiky, koncentrace znečišťujících látek nebo kolísání hladin v něm. Útvary by ovšem měly být vymezovány způsobem, který umožní náležitý popis kvantitativního a chemického stavu podzemní vody.

Vymezení útvarů podzemní vody by mělo zajistit možnost spolehlivého hodnocení kvantitativního stavu⁴¹ podzemní vody. Za určitých okolností je možné kvantitativní stav určit s použitím dlouhodobých monitorovacích dat. V jiných případech odhad dosažitelného zdroje podzemní vody bude vyžadovat výpočet vodní bilance (viz [WFD CIS Guidance Document No. 7 – Chapter 4/Pokyn č. 7 – kapitola 4](#)). Vymezování útvarů podzemních vod takovým způsobem, že jakékoliv proudění podzemní vody z jednoho útvaru podzemní vody do druhého (a) je tak nepatrné, že mu ve výpočtech vodní bilance není třeba věnovat pozornost; nebo (b) lze odhadnout s odpovídající přesností, usnadní hodnocení kvantitativního stavu.

Bude třeba, aby členské státy při vymezování útvarů podzemních vod zohledňovaly konkrétní charakteristiky příslušných zvodnělých vrstev. Například, předvídat charakteristiky proudění u některých geologických vrstev, jako je kras nebo rozpukané skalní podloží, je mnohem složitější a obtížnější. Vymezování vodních útvarů by proto mělo být považováno za opakující se proces a zpřesňováno v průběhu času do míry potřebné k odpovídajícímu hodnocení a řízení rizik dosažení cílů směrnice.

Rovněž může nastat takový případ, kdy bude docházet k významnému proudění mezi vrstvami s velmi odlišnými charakteristikami (například krasové vrstvy a pískovce). Vlastnosti těchto rozdílných vrstev mohou znamenat, že u nich bude zapotřebí velmi odlišného přístupu k dosažení cílů směrnice. V takových případech může být na vůli členských států vymezit hranice vodního útvaru, které se shodují s rozhraními mezi vrstvami. Členské státy by přitom měly zajistit, aby nebyla ohrožena jejich schopnost odpovídajícím způsobem hodnotit kvantitativní stav.

4.3.1 Geologické hranice

S vědomím výše uvedených skutečností by výchozím bodem pro identifikaci geografických hranic útvaru podzemní vody měly být geologické hranice proudění, pokud si popis stavu a efektivní dosažení environmentálních cílů směrnice u podzemních vod nevyžádá dalšího rozčlenění na menší útvary podzemních vod.

⁴¹ Příloha V 2.1.2. Kvantitativní stav vyžaduje hodnocení dosažitelného zdroje podzemní vody [článek 2.27]. To vyžaduje výpočet vodní bilance.

4.3.2 Jiné vodní hranice

Další dílčí rozčleňování zvodnělých vrstev, které nemůže být založeno na geologických rozhraních, by mělo být nejprve založeno na výškách hladiny podzemní vody, nebo v případě potřeby na čarách proudění podzemní vody (obrázek 10).

4.3.3 Zohledňování rozdílů ve stavu

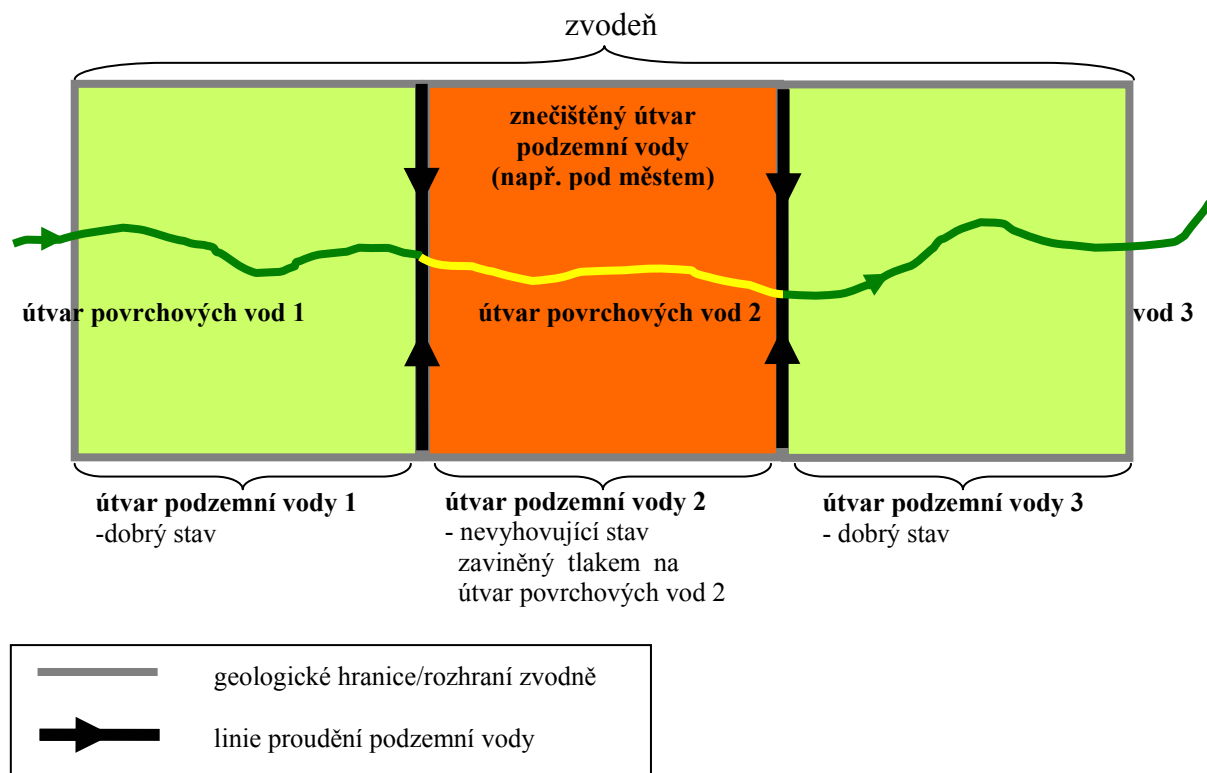
Cíle stanovené pro útvary podzemních vod a opatření potřebná k jejich dosažení závisejí na stávajícím stavu vodních útvarů. Tyto útvary by měly být tvořeny celky jednoho chemického a jednoho kvantitativního stavu, které lze charakterizovat a spravovat tak, aby bylo umožněno efektivní dosažení cílů směrnice. Při vymezování hranic útvarů podzemních vod by proto měly být zohledňovány větší změny stavu podzemní vody, aby útvary podzemních vod mohly v maximální možné míře poskytnout přesný popis stavu podzemní vody. Přitom by členské státy měly mít na paměti to, aby bylo možné spolehlivě vyhodnotit kvantitativní stav podzemní vody (viz část 2). Pokud stav zůstává neměnný, je možné vymezit velké útvary podzemních vod. Pokud se rozdíly ve stavu sníží v průběhu cyklu přípravy plánu, mohou členské státy znovu sloučit rozčleněné podzemní vody vykazující stejný stav pro účely následných plánovacích cyklů. **Vodní útvary je nicméně nutno stanovit alespoň pro každé plánovací období.**

Zpočátku nebudou mít členské státy dostatečné informace k přesnému stanovení stavu vod. Následně, zejména v průběhu období před vydáním prvního plánu povodí, může být vhodné použít analýzu vlivů a dopadů⁴² jako ukazatel stavu vod. Se zlepšujícími se znalostmi stavu lze potom před vydáním každého plánu povodí hranice vodních útvarů přezkoumávat v rámci analýz podle článku 5.

Je samozřejmě možné postupně dále členit podzemní vody nacházející se ve zvodnělých vrstvách na menší a menší útvary, a tím vytvářet významné logistické břemeno. Nicméně není možné stanovit všeobecně platné měřítko, pod kterým bude další dílčí členění nevhodné.

Stupeň dílčího členění podzemních vod do útvarů podzemních vod je záležitostí pro členské státy, aby rozhodly na základě konkrétních charakteristik oblastí povodí nacházejících se na jejich území. Při tomto rozhodování bude nutné, aby členské státy vyvážily požadavek na náležité popsání stavu podzemních vod s potřebou zamezit fragmentaci zvodnělých vrstev do nezvladatelného počtu vodních útvarů.

⁴² Článek 5 a příloha II(2)

1. Změna stavu podzemní vody naznačuje potřebu dílčího rozčlenění zvodnělé vrstvy nebo vrstev .
2. Útvary podzemních vod potom vymezené geologickými nebo hydrologickými rozhraními k usnadnění klasifikace kvantitativního stavu

Obrázek 10: Dílčí členění zvodnělých vrstev do útvarů podzemních vod s použitím vodních hranic/rozhraní

4.4 Horní a spodní hranice/rozhraní útvarů podzemních vod

Útvary podzemních vod mají být vymezovány ve třech rozměrech⁴³.

Hloubka podzemní vody v rámci zvodnělé vrstvy nebo vrstev, kterou je třeba chránit a v případě potřeby zlepšit prostřednictvím jejího zahrnutí do útvaru podzemních vod by měla záviset na rizicích nedosažení cílů směrnice. Je věcí členských států, aby rozhodly na základě jejich hodnocení charakteristik podzemních vod a rizik nedosažení cílů směrnice⁴⁴. Je třeba si uvědomit, že veškerých podzemních vod se týká cíl omezení či zamezení vstupů znečišťujících látek [článek 4.1(b)(i)], bez ohledu na to, zda je podzemní voda identifikována jakožto součást útvaru podzemních vod nebo ne.

I když většina vlivů bude působit na relativně mělkou složku proudění podzemní vody, proudění podzemní vody v hloubce může stále ještě být důležité pro povrchové ekosystémy – i když v delším časovém měřítku. Změny proudění podzemní vody v hloubce, působené lidskými činnostmi, mohou ovlivnit mělké podzemní vody a tím potenciálně chemickou a ekologickou kvalitu spojených povrchových ekosystémů. Hluboké podzemní vody mohou

⁴³ například příloha II 2.2

⁴⁴ článek 5 a příloha II 2

rovněž být důležitým zdrojem pitné vody nebo vody pro jiné způsoby užívání. Nepředpokládá se ovšem, že členské státy budou identifikovat hlubokou podzemní vodu jakožto vodní útvary pokud tato podzemní voda (a) nemůže nepříznivě ovlivnit povrchové ekosystémy; (b) není používána pro odběry; (c) je nevhodná pro zásobování pitnou vodou z důvodu jejich přírodních kvalit nebo proto, že její odběr by byl technicky neproveditelný nebo neúměrně nákladný; a (d) nemůže způsobit riziko nedosažení jakýchkoliv dalších příslušných cílů.

Definice zvodnělé vrstvy a útvaru podzemních vod podle směrnice (viz část 4.1) dovolují identifikovat útvary podzemních vod buď (a) zvlášť v rámci různých vrstev vzájemně se překrývajících ve vertikální rovině, nebo (b) jako jednotlivý útvar podzemní vody zasahující různé vrstvy. Tato pružnost umožňuje členským státům zvolit ty nejefektivnější prostředky k dosažení cílů směrnice, a to na základě charakteristik zvodní nacházejících se na jejich území a vlivů, kterým jsou vystaveny. Například, pokud existují významné rozdíly ve stavu podzemní vody ve vrstvách v různých hloubkách, může být vhodné identifikovat odlišné útvary podzemních vod (to znamená jeden útvar ležící na svrchní straně druhého), aby bylo možné stav podzemní vody přesně popsat a náležitě se zaměřit na cíle směrnice.

Obdobná kritéria by měla být uplatněna při stanovení horních a spodních rozhraní útvaru podzemních vod, pokud jde o geografické hranice (část 4.3). Jinými slovy, k umožnění odhadu kvantitativního stavu by spodní a horní rozhraní měly být založeny zaprvé na geografických hranicích a potom na jiných vodních hranicích jako jsou např. linie proudění.

4.5 Přiřazení k oblastem povodí

Útvary podzemních vod musí být přiřazeny k některé oblasti povodí⁴⁵.

4.6 Zacílení opatření v rámci útvarů podzemních vod

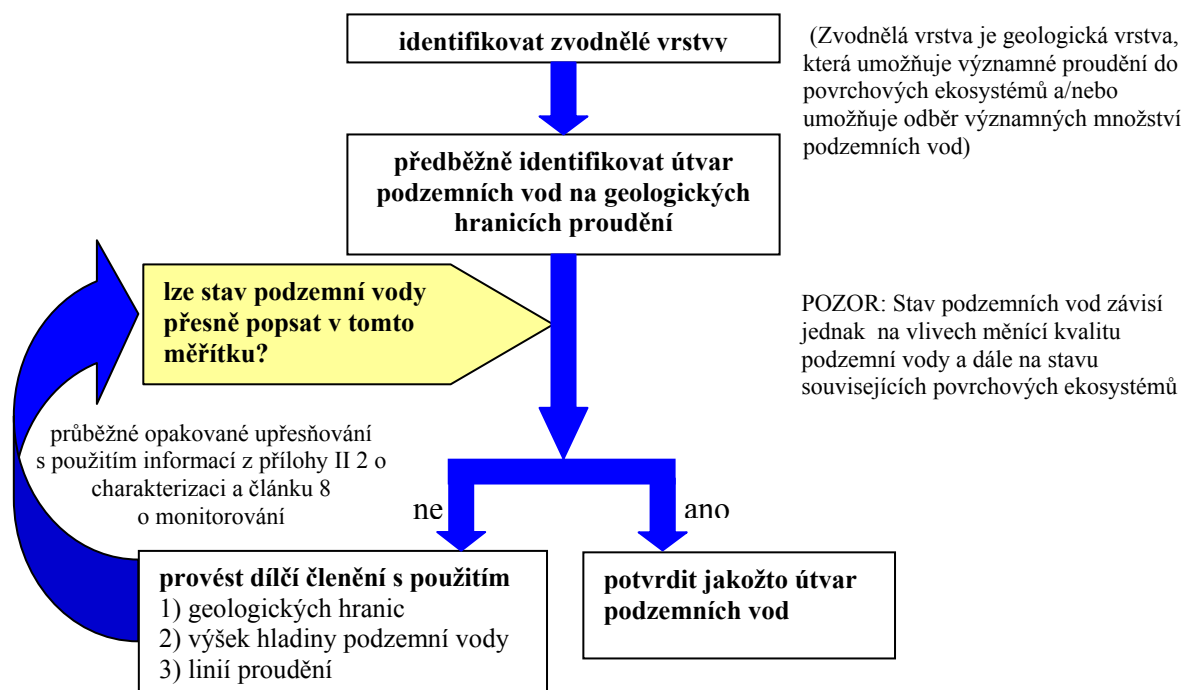
Na základě analýz provedených v souladu s článkem 5 a přílohou II směrnice (viz [WFD CIS Guidance Document No. 3 – IMPRESS/Pokyn č. 3 – VLIVY](#)), doplněných informacemi z monitorovacích programů zavedených podle článku 8 (viz [WFD CIS Guidance Document No. 7 – Monitoring/Pokyn č. 7 – Monitorování](#)) budou identifikovány útvary podzemních vod vykazující riziko nedosažení cílů směrnice z důvodu konkrétních vlivů. Tyto informace společně s identifikací chráněných oblastí podle článku 6 umožní členským státům zacílit opatření na příslušné vlivy v příslušných částech útvarů podzemních vod nacházejících se na jejich území. Při zaměřování se na tato opatření si mohou členské státy pomoci tím, že stanoví pásma, v jejichž rámci budou nutná konkrétní specifická opatření k dosažení cílů směrnice. Například, článek 7 uvádí, že členské státy mohou stanovit ochranná pásma, která napomohou chránit vodu určenou pro lidskou spotřebu⁴⁶.

4.7 Navrhovaný postup pro praktické používání pojmu útvar podzemních vod

Na obrázku 11 je navržen opakovaný hierarchický postup pro identifikaci útvarů podzemních vod na základě principů popsanych v tomto dokumentu.

⁴⁵ článek 3.1

⁴⁶ článek 7.3

Obrázek 11: Shrnutí navrhovaného hierarchického postupu při identifikaci útvarů podzemních vod

5 Agregace vodních útvarů

Jak útvary povrchových vod, tak i útvary podzemních vod mohou být seskupovány pro účely hodnocení rizika nedosažení cílů pro ně stanovených podle článku 4 (vlivy a dopady) (odkaz na [WFD CIS Guidance Document No. 3/Pokyn č. 3](#))⁴⁷. Lze je rovněž seskupovat pro účely monitorování, podávání zpráv a hospodaření, pokud monitorování dostatečně indikativních nebo reprezentativních vodních útvarů v podskupinách útvarů povrchových nebo podzemních vod poskytuje přijatelnou úroveň spolehlivosti a přesnosti výsledků monitorování, a zejména klasifikace stavu vodního útvaru, odkaz na [WFD CIS Guidance Document No. 7/Pokyn č. 7](#))⁴⁸.

Je jasné, že pro účely správy a hospodaření může být užitečné vodní útvary agregovat. První praktické signály naznačují, že taková agregace bude rovněž nevyhnutelná, jakmile dojde na podávání zpráv Evropské komisi. A zároveň neexistují žádná kritéria, zda a kdy je taková agregace akceptovatelná.

Pokud souvislé prvky povrchových vod v rámci typu vykazují stejný stav, jejich sloučení do jediného vodního útvaru umožní přesný popis stavu povrchové vody.

Navíc bude nutné uplatňovat tuto agregaci na základě jasných kritérií dohodnutých na úrovni oblastí povodí, a to transparentním způsobem. Další podrobnosti o tom, zda a jakým způsobem agregace vodních útvarů pro účely podávání zpráv je možná, je potřeba projednat a vypracovat v kontextu Expert Advisory Forum on Reporting/expertního poradenského fóra pro podávání zpráv. Mezitím se doporučuje zaměřit zvláštní pozornost na tuto otázku při ověřování tohoto Pokynu, například v ověřovacích povodích.

⁴⁷ příloha II 1.5, 2.1 & 2.2.

⁴⁸ příloha V 1.3, 2.2 & 2.4.

PŘÍLOHA I - ODKAZY

[WFD CIS Guidance Document No. 3/Pokyn č. 3 \(prosinec 2002\)](#). *Analýza vlivů a dopadů*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5123-8, ISSN No. 1725-1087.

[WFD CIS Guidance Document No. 5/Pokyn č. 5 \(leden 2003\)](#). *Brakické a pobřežní vody – typologie, referenční podmínky a klasifikační systémy*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5125-4, ISSN No. 1725-1087.

[WFD CIS Guidance Document No. 6/Pokyn č. 6 \(prosinec 2002\)](#). *Pro pokyn týkající se ustavení mezikalibrační sítě a procesu mezikalibračního srovnávání*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5126-2, ISSN No. 1725-1087.

[WFD CIS Guidance Document No. 7/Pokyn č. 7 \(leden 2003\)](#). *Monitorování podle Rámcové směrnice o vodě*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5127-0, ISSN No. 1725-1087.

[WFD CIS Guidance Document No. 8/Pokyn č. 8 \(prosinec 2002\)](#). *Účast veřejnosti ve vztahu k Rámcové směrnici o vodě*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5128-9, ISSN No. 1725-1087.

[WFD CIS Guidance Document No. 10/Pokyn č. 10 \(duben 2003\)](#). *Řeky a jezera – typologie, referenční podmínky a klasifikační systémy*. Vydalo Generální ředitelství Evropské komise pro životní prostředí, Brusel, ISBN No. 92-894-5614-0, ISSN No. 1725-1087.

PŘÍLOHA II - SEZNAM ČLENŮ PODÍLEJÍCÍCH SE NA NÁVRHU

Není součástí pracovní překlada Pokynu.